

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A politikai helyzet.

A fumei kormányzó a miniszterelnöknél.

Budapest, okt. 27. Szápáry Pál gróf, Fiume ujonan kinevezett kormányzója és Gaál Tibor dr. kormányzóhelyettes ma délbén tisztelegtek Fejérváry Géza báró miniszterelnöknél, majd pedig Krisztfly József belügyminiszternél jelentek meg.

Tisza István a kormány ellen.

Budapest, okt. 27. Tisza István gróf tegnap este megjelent a szabadelvű pártban és a beszélgetés során párthívei előtt kijelentette, hogy a szabadelvű pártnak nyíltan állást kell foglalnia a Fejérváry-kormány ellen az általános titkos választójog miatt.

Többeknek ama megjegyzésére, hogy ez esetben sokan kilépnek a pártból, Tisza vállalt.

A szabadelvű párt elhatározta, hogy hétlőn értekezletre ül össze.

A kormányprogram közzététele előtt.

Budapest, okt. 27. A politikában ma teljes szélcsend van. Nagy érdeklődéssel várják a holnap este közzéteendő kormányprogramot.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Ut a temetőbe.

A Tengerpart eredeti tárczája.

Irta: **Közdry László.**

Egy zajos, reggelig tartó mulatság után kábultan, fáradtan ébredt Vitályos Kázmér. Késő délutánra járt már az idő, a hideg őszi nap elbújt a budai hegyek mögött, az eső csendesen szivárgott a barátságosan szürke égboltozatról. Vitályos félrevonta az ablakredőnyöket, amint a szürke, barátságosan világ elébe tárult, kedvetlenül mormogta a fogai között:

— Legjobb lenne megint lefeküdni és tovább aludni.

De nem lehetett. Eszébe jutott, hogy mára meghívták Sóváry tanácsoséhoz. Fényes zsúr lesz a tanácsoséknál, maga a rokonság rendezte, hogy megfelelő miliőben mutassák be Vitályos Kázmért, az országszerte ismert geológust Galánthay Vilmának, a dugzagdag Galánthay Móricznak, a bánság egyik legtekinélyesebb földesura leányának. Vitályos kopaszodó, de még mindig igen érdekes feje felett harminczöt esztendő mult már el, telve kalandokkal és tanulással, tudományos kutatásokkal. Vitályos ama ritka emberek közé tartozott, akiknek vasszervezete megbirja a viharos,

Az oroszországi forrongás.

A forrongás terjed.

Szent-Pétervár, okt. 27. A sztrájk félelmes gyorsasággal terjed egész Oroszországban s karöltve vele a forradalom. Szent-Pétervár holt városnak látszik, minden közlekedés szünetel. Délután hat órakor a közúti vasutak is beszüntették üzemüket. A vidékről izgalmat keltő hírek érkeznek. Tegnap este a vasuti tisztviselők gyűlést tartottak, melyen közölték, hogy a Vologda déli részén levő vonalak s a helyi vonalak tisztviselői a sztrájkhoz csatlakoztak. Szent-Pétervár egész katonaságát Trepov kormányzó parancsnoksága alá rendelték. Mindenütt katonai őrijáratok czirkálnak.

Azt állítják, hogy tegnap reggel a finn vasut állomására két vagon bomba érkezett. Amikor a rendőrség rájött és le akarta foglalni a kecsikat, már ki voltak rakva.

A tőzsdén óriási pánik van. A vasuti és iparvállalatok részvényeinek árfolyama rohamosan esik.

A vasuti hivatalnokok tömegesen jelentik be a munkától való visszavonulásukat, hogy az utolsó perczen biztosítsák maguknak a nyugdíjat. A rendőrök is el akarják hagyni állásukat s fizetésemeléssel igyekeznek őket maradásra bírni.

Sztrájkolnak az új arzenál összes munkásai, valamint a haditengerészet műhelyeinek munkásai, továbbá az állam-

kalandos ifjuságot anélkül, hogy hatással lenne agyvelejükre, szellemi képességükre. Sok ifju nagy tehetséggel, becsvágygal s ambícióval indul neki az élet küzdelmeinek, aztán utjukba kerülnek nők, erkölcsösek és kevésbé erkölcsösek, következnek az átdorbézolt vagy izzó pásztorrákka telt éjszakák, jönnek a csalódások, izgalmak és néhány rövid eseményekkel teljes esztendő leforgása után oda van a tehetség, oda van az erély és becsvág. Elpusztították a nők. Vitályos azonban azok közé a férfiak közé tartozott, akiket a nők nem tudnak egyéni értéküktől, agyvelejük izmos konstrukciójától megfosztani. Mint aránylag fiatal ember vagyont és hírnevet szerzett a maga erejéből, szakkörökben alapos tudásért tisztelték s a társaságban kalandos szerelmei tettek érdekessé. Rokonai, barátai váltig biztatták, hogy nősiüljön meg, mert akármilyen erős és egészséges is, el kell pusztulnia ily viharos életmód és sok munka mellett. Vitályos harmincznegyedik esztendejéig mosolyogva hallgatta ez aggodalmaskodásokat. Egyszer aztán valami rossz sültől, amit vendéglőben evett, gyomorbaajt kapott. Megutálta a vendéglői kosztot s midőn egy napon egy barátja újabb házassági ajánlattal jött hozzá, Vitályos türelmetlenül vágott a szavába:

— Nohát mutassátok be azt a leányt. Ha szép és megfelelő és ha sok pénze van, üsse kő, én elveszem.

A jó barát mohón kapott e kijelentésen,

vasutak, a vasuti minisztérium és a zemsztvo közigazgatási tisztviselői.

Egy tegnap éjjel tartott forradalmi gyűlésen tisztek és katonák is jelentkeztek szólásra.

A forradalmi párt puskákat ad el a sztrájkolóknak; minden egyes puskához 25 töltényt is adnak.

Tegnap este kihirdették Trepov kormányzó ukázat, mely megtiltja az élelmiszerkereskedőknek üzleteik bezárását. E parancs ellen vétők 24 óra alatt kiutasítatnak Oroszországból.

Moszkvában, Kharkovban és Jekaterinoszlávban véres összeütközések voltak a sztrájkolók és a katonaság között.

Kalisban és Lodzban minden gyár beszüntette a munkát.

Kurszkban a sztrájkolók felhívására a kormány és az autonóm hatóságok tisztviselői is kimondották a sztrájkot.

Minisiter mint mosdonyvenető.

Moszkva, okt. 27. Moszkvában a helyzet rendkívül válságos. Az élelmiszerek árai óráról-óra emelkednek. Chilkov közlekedésügyi miniszter csak úgy tudott Szent-Pétervárra jutni, hogy ő maga vezette a mosdonyt. A vonat elindulásánál a sztrájkolók revolverrel lőttek a miniszterre, akit szerencsére nem találtak el, de visszatérésre kényszerítették. Csak éjfélkor sikerült elindulnia. — A gyógyszerészek és a községi kórház ápolói szintén sztrájkba léptek. Ma újabb harmincznyolcz gyár munkásai mondták ki a sztrájkot.

haditerve hamarosan készen volt s úgy rendezte el a dolgot, hogy ma estére találkozék Vitályos Kázmér a jövendőbelijével.

Vitályos az esti találkozásra gondolt s egy hatalmasat ásitott. Az éjjeli muri még benne volt a tagjaiban s bágyadtak, izetlennek érezte magát.

— Mégis csak üres komédia az élet, mormogta rosszkedvűen.

Aztán kiszólt a gazdasszonyának:

— Milyen nap van ma, Lencsésné?

Lencsésné bedugta nagy, lompos fejét az ajtón.

— Hát azt nem tudja a nagyságos ur. No, nem jó keresztény. Halottak napja van. November elseje.

— Halottak napja, gondolta Vitályos. Nem éppen szívügyek elintézésére való idő.

Azonban nem volt babonás ember. Gyorsan felöltözködött s mikor aztán készen volt s a nagy állótükörbe tekintett, tetszelegve nézett magán végig.

— Nem vagyok még az utolsó legény. Azt a bánsági rózsaszálat feltűzhetem még.

S minthogy éppen itt volt már az ideje, kocsiba vágta magát és a tanácsoséhoz hajtattott. Rendkívül szívesen fogadták. A jövendőbelije már várta az anyja karján. Szép, büszkearczu barna leány volt s ahogy hideg nyugalommal tetőtől talpig végigmustrálta Vitályost, a férfi úgy érezte, hogy elpirul.

A sztrájkolók pusztítanak.

Szent-Pétervár, okt. 27. Néhány mérföldnyire Szent-Pétervártól egy öt-száz munkásból álló tömeg a vasutvonalat elpusztította, hogy Pétervárt minden közlekedéstől elvágyja. Mikor a pusztítás munkája befejeződött, teljes gőzzel jött egy személyvonat Moszkva felől. A vonatvezető még idejekorán észrevette a veszedelemet és sikerült a vonatot megállítania. A munkástömeg megverte a vonat személyzetét, de nem bántotta az utasokat, akiknek gyalog kellett Szent-Pétervárra bemenniük.

Varsó, okt. 27. Czenstochau közelében a bécs-varsói vasutvonalon a sztrájkolók szétrombolták a vágányokat. Miskov közelében egy vasuti hidat levegőbe röptettek.

Kharkov, okt. 27. Az egyetemen összegyűlt munkások barrikádokat emeltek és lövöldöztek a katonaságra. A törvényszéki irattárt teljesen elpusztították és számos üzletet kiraboltak. A kormányzó kihirdette az ostromállapotot.

Varsó lángban áll.

Szent-Pétervár, okt. 27. Oroszország minden részéről forradalmi hírek érkeznek. Varsó tegnap este óta lángban áll; a lakosság tömegesen elmenekül.

A Potemkin hajót felgyújtották.

London, okt. 27. Az *Evening Standard*-nak jelentik Odesszából, hogy a forradalmárok felgyújtották és megsemmisítették a *Potemkin* hadihajót, melyet *Ponteleimon* névre kereszteltek.

Koronatanács.

Szent-Pétervár, okt. 27. Az éjjel a csár elnöklésével koronatanács volt.

A csári család menekülése.

Páris, okt. 27. Az *Éclair*-nek jelentik *Szent-Pétervárról*, hogy a csári család az eseményektől megriadva, *Németországba* fog menekülni.

— Ugy nézett meg, mint egy lovat a vásáron, gondolta magában.

Aztán visszazépte a leányt. Tetőtől talpig. Hidegen és büszkén.

Tetszettek egymásnak. Mosolyogva fogtak kezét s néhány perc múlva már élénk beszélgetésbe merültek. Vitályos mihamar tisztában volt vele, hogy egy művelt, öntudatos leánnyal van dolga, aki ismeri a maga értékét, tudja, mennyi hozományt kap s férjet akar vásárolni magának. Nem botránkozott meg ezen, hiszen ő is éppen így gondolkodott. Régen tisztában volt már azzal, hogy csak érdekházasságot fog kötni.

Alaposan összebarátkoztak s a leány anyja meghívta Vitályost bántási birtokukra vadászatra.

— Ez lesz a háztűznéző, sugta Vitályos fülébe a barátja, aki a fényes pártit összehozta.

Vitályos helyeslőleg bólintott.

A zsrnak vége szakadt, Vitályos az első távozók között volt. A klubba sietett lapokat olvasni. Forró csókot nyomott jóvendőbelije fehér kezére s lekísérte a kocsiig, ahol megint bucsuztak.

Vitályos gyalog ment a klubba. Az eső elállott, ezer és ezer ember tolongott az utcákon. Sok ember koszorút, virágokat, mécsket szorongatott a kezében; azzal siettek a nyüzsgő élet városából a halottak városába, a Kerepesi-temetőbe.

Gondolat nélkül haladt Vitályos a töme-

Uj egyházfők.

Budapest, okt. 27. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Városvy* Gyula székesfejérvári püspököt kalocsai érsekké, *Mayer Béla* drt szatmári, *Prochaska* Ottokárt székesfejérvári és *Zichy* Gyula grófot pécsi püspökké nevezte ki.

Vasuti szerenosétlenség.

Duisburg, okt. 27. Az itteni pályaudvaron a kölni gyorsvonat nekiment egy másik gyorsvonatnak. Néhány kocsi összezúzódott. Több utas szörnyethalt; több-en súlyosan megsebesültek.

Öngyilkos matróna.

Szászváros, okt. 27. *Susster* Vilmos idevaló evangélikus lelkész, hirneves történettudós neje, 65 éves matróna, ma elmezavarban öngyilkosságot követett el. A tragikus eset városszerte nagy megdöbbenést kelt.

Huszévi raboskodás után.

Budapest, okt. 27. A király megkegyelmezett egy *Petz* Mária nevű asszonynak, akit gyilkosságért életfogytig tartó fegyházbüntetésre ítéltek. A kegyelmet nyert asszony huszesztendei raboskodás után ma hagyta el a márianosztrai fegyházat.

Megugrott osaló.

Budapest, okt. 27. A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírája ma elfogató parancsot adott ki *Preszburg* Emil ügynök ellen magánokirathamisítás miatt. *Preszburg* számos család elkövetése után nyomtalanul eltűnt a fővárosból.

KÜLÖNFÉLE.**— Városi képviselők értekezlete.**

Vio Ferencz dr. polgármester ma délután 5 órára, egy órával a képviselőtestület ülése előtt értekezletre hívta össze a városatyákat,

gen keresztül s egyszerre, amint a Kerepesi-ut sarkára ért, valaki gyöngéden megveregette a karját.

— Édes Istenem, a Kázmér urfi, a nagyságos ur!

Egy kicsiny, egyszerűen öltözött kedves arcú asszonyka volt. Az egyik karján két gyermeket vezetett. A másikon egy hatalmas koszorút tartott.

— Jó estét, kedves Fehérné. Hová azzal a nagykoszorúval?

— Ki a temetőbe.

— Hát kije fekszik ott magának?

— Ilonka, a szegény nővérem.

Vitályos hideg szíve feldobbant.

— Hát meghalt?

— Igen. Tavaly ilyenkor temettük. Mellbeteg volt és elvitte az ősz.

Forró könnyecseppet érzett Vitályos a szemén. Ilonka volt az egyetlen leány, akit szeretett. Náluk lakott, mint diák, idestova tíz éve annak s a tizenhét éves, egyszerű, széke Ilonka iránt szerelemre gyulladt. A leány viszonyszerette. Viszonyuk volt. Vitályos azonban valami akart lenni. Érezte magában az alkotás erejét, a törhetetlen energiát, amellyel valamivé lenni lehet: de tudta azt is, hogyha elvinné Fehér Ilonkát, a szegény iparos szülők gyermekét, elválná nagynak ígérkező jövőjét. S egy napon elköltözött Ilonkától. Azt hitte, a szíve szakad bele a bucsúzáskor, — de nem szakadt bele.

Forró érzéseket keltett Vitályosban a mult,

hogy a kormány kinevezése alkalmából leérkezett három miniszteri leirat tekintetében előzetes megállapodásra jussanak. Az értekezletre Fiume országgyűlési képviselője, *Zanella* Rikárd is hivatalos.

— A dunai flottilla.

Bécsből jelentik: A haditengerészeti hivatal katonai és nautikai okokból elhatározta, hogy a dunai monitorokat a budapesti téli kikötőből Pozsonyba helyezi át. Ennél az intézkedésnél első sorban kizárólagosan szolgálati természetű okok voltak irányadók, amennyiben az ó-budai régi Duna-ágban őrzött monitorok nagyobb felügyeletet követelnek, mert ebben a kikötőben leszerelt állapotukban nem helyezhetők szükség esetében könnyen szolgálatba. Ez okból elhatározták, hogy különösen az értékesebb új monitorokat jövőben télre sem fogják leszerelni s ennélfogva a legjobb négy monitort, a *Temest*, a *Bodrogot*, a *Köröst* és a *Szamos* téli szolgálatra is berendezték és állandó állomásul Pozsonyt jelölték ki. A *Maros* és *Lajta* régi monitorokat és a hozzájuk tartozó *A* czirkáló-naszádot takarékosági szempontból tegnapelőtt szolgálaton kívül helyezték.

— A Carpathia megérkezett.

A kivándorlókat szállító *Carpathia* Cunard-gőzös, amelynek már néhány nap előtt kellett volna megérkeznie, de a viharos időjárás miatt kénytelen volt Triesztben vesztegelni, ma délután öt órakor futott be a kikötőbe. A hajó Triesztben 62 utast vett föl. Itt már holnap reggel megkezdik a kivándorlók beszállását a hajóra és valószínű, hogy holnap késő este már el is indulhat a *Carpathia* tengerentuli útjára. Fiuméből a hajóval 1770 felnőtt, 268 gyermek és 45 csecsemő megy Amerikába.

— **Az időjárás és a forgalmi zavarok.** Az erős havazás következtében a vonatok úgy a magyar államvasutakon, mint a déli vasuton tegnap jelentékeny késésekkel érkeztek meg. Lokve, Delnicze, Skrad és Kame-ral-Moravicza között óriási mennyiségű hómegek vannak felhalmozódva: némely helyen a hó magassága eléri a másfél métert, úgy hogy a vonatok ablakait érinti. A bécs—trieszti vonalon is erős hófúvások voltak, különösen Adelsberg, Rakek és Laibach környékén. A bécsi expresszvonatnak Rakeknél meg kellett

az első tisztá szerelem, Ilonka, a hű, az édes. Meghalt! Be kár.

És Fehérné beszélni kezdett Jolánkáról. Mennyire szerette a Kázmér urat. Három évig nem volt olyan nap, hogy ne sirt volna utána. Jöttek kérők a házhoz, jóra való mesteremberek, kis hivatalnokok, de egy sem kellett Ilonkának. Talán Kázmérra várt. De Kázmér nem jött és Ilonka meghalt.

Szépén, simán, minden panaszos melléki nélkül mondta el mindezeket Fehérné s Vitályos mégis úgy szerette, mintha tükkkel szurta volna.

— Tudós vagy? Hires? Gazdag? Valami lettél? Felér az egy leány életével?

— Megölted őt! Te vagy az oka halálának.

— Némán pihen a temetőben s te halottak napján a hiúság vásarán keresed életet párját.

Ilyen gondolatok támadtak a lelkében és észre sem vette, mikor már kint volt a temetőben.

Valahol hátul, a szegény emberek helyén, sáros utak mentén domborult az Ilonka sírja. A világi a sír mellé roskadt és zokogott keservesen. És sirt Fehérné is.

— Ó, hát mégis szerette? Hát ha szerette, miért nem vette el? . . .

Félév múlva mégis megvolt a fényes esküvő.

allania, mert a hófúvás miatt nem mehetett tovább; ugyane sors érte a bécs-trieszti gyorsvonatot is, mely Laibachnál állott meg, ahol már a bécsi személyvonat is vesztegelt. A Triestből Bécs felé indult személyvonat csak Loitschig mehetett. Az erős vihar következtében az elmúlt éjjel Adelsberg közelében két tehervonat kisiklott; a kocsikban esett káron kívül emberben nem történt baleset.

Ma megszűnt a zord időjárás és gyönyörű, napfényes időnk volt. A reggel érkező vonatok még ma is megkéstek ugyan, de késésük korántsem volt olyan nagy, mint tegnap. A budapesti reggeli személyvonat 1 óra 50 perccel, a szent-péteri gyorsvonat 1 órát, a személyvonat 42 perccel késett. A déli vasútvonalon a tehervonatok közlekedése még szünetel, de remélik, hogy holnapra a rend mindkét vonalon helyreáll. — A táviróközlekedés Budapesten ma már helyreállt, de a telefonközlekedés még mindig szünetel.

A háborgó tenger a napokban a hajók menetrendjét is alaposan felforgatta. Ma már azonban a hajóközlekedés rendesen folyik.

— **A zátonyra jutott hajó** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a Magyar-horvát tengerhajózási társaság *Salona* nevű gőzöse Dalmáciából Triestbe menet Brazza szigeténél zátonyra jutott, de aztán szerencsésen elszabadult. Mint most értesülünk, a *Salona* ugyancsak a Magyar-horvát társaság *Croatia* nevű gőzöskének segítségével jutott le a zátonyról, anélkül, hogy sérülést szenvedett volna és útját Triest felé fennakadás nélkül folytatta.

— **Olasz nyelvi tanfolyam.** A *Kereskedelmi és Magántisztviselők Egyesületének* igazgatósága értesíti az egyesület tagjait, hogy azok, kik az olasz nyelvi tanfolyamra (kezdők számára) beiratkoztak, szombaton este 7 és fél órákig az egyesület helyiségében megjelenni szíveskedjenek, mert akkor fogják az órarendet megállapítani.

— **A calabriai földrengés károsultjainak.** A *Fiumei Atletikai Klub* e hó 15-én rendezett labdarúgó-mérkőzésének jövedelméről, amelyet tudvalevőleg a calabriai földrengés károsultjainak felszegélyezésére fordítanak, a következő újabb kimutatást teszi közzé:

Eddigi kimutatás 627 korona, íjf. Papetti Achill és fiai 10, Pappa Lőrincz 5, Rauschel Ferencz 5, Chesani G. és Társa 3, Krainz és Mateljan 5, Serdoz Ferencz 2, Exner Károly 10, Catti dr. 5, Sinoquina és Társa 5, Szusáki takarékpénztár 10, Delaitti F. 2, Bardola V. 2, Ossoinack Lajos 10, Riccotti örökösök 2, Corossaz Ferencz 5, Pigassi tetvérek 3, Dubravcsics I. 3, Targani és Reich 3 korona. Összesen: 717 korona.

— **A «sartorellák klubja»** Azt hisszük, kevés hasonló nagyságu város van a világon, mely annyi klubbal és egyesülettel dícselkedhetnék, mint Fiume. Gombamódra szaporodnak a különböző nevű és célú klubok. Eltekintve a tisztviselők különböző válfajainak s a társadalom egyéb osztályainak tekintélyes számu egyesületeitől, van itt a 7-ek, 13-ak, 15-ök klubja, a jól enni és inni szeretők egyesülete stb. stb. A legérdekesebb lesz mindenesetre a *sartorellák*-nak, a szemrevaló varrónőleányoknak most alakulófélben levő klubja. Már meg is alakult a szervező bizottság s nonsokára meglesz Fiumében az első női klub.

— **Menetrendváltások.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság vonalain a következő menetrendváltások lépnek életbe:

A *fiume—dalmát—albániai hajóvonalon* odamenet a járatok akként módosulnak, hogy Metkovic kikötő helyett, melynek érintése elmarad, Makarszka vétetik fel a menetrendbe, mint feltételes megállás; e szerint ez évi november hó 12-étől kezdve a hajó Fiuméből minden második vasárnap reggel 6 órákor in-

dul és szerdán délután 4 órákor érkezik Obotiba. Visszajövet ugyanaz a menetrend marad érvényben, mint most, indulással Obottiból minden szombaton reggel 8 órákor, ahonnan hétfőn este 9 órákor érkezik Fiuméba.

A *fiume—buccari-i vonalon* a menetrend akként módosul, hogy az indulás Buccariból reggel 7 és délután 1 órákor. Fiuméből pedig délelőtt 10 és délután 3 órákor történik.

A *volosca—lovrana-i partmenti járatok* ez évi november hó 1-ével megszűnnek.

— **A legrégibb ujság.** A világ legrégibb ujságja Pekingben jelenik meg. A címe *Csing-Rao* és jelenleg 1400-ik évfolyamát írja. A legesodátosabb az, hogy 1400 év alatt az ujságnak se beosztása, se betűi nem változtak, ma is ugy jelenik meg, ahogy az első száma megjelent.

— **Pénzszekrény-tulajdonosok figyelmébe.** A Magyar-horvát gőzhajózási társaság helyiségében történt kasszafuras alkalmából kétségkívül jó szolgálatot teszünk t. olvasóinknak, amidőn figyelmüket felhívjuk *Arnheim* S. J. budapesti cég (V. Arboez-u. 3.) világhírű pénzszekrénygyárára, melynek thermitbiztos pánczélszekrényei nemcsak a betörők legnagyobb erőmegfeszítéseinek is ellentállanak és betörők által még sohasem nyitattak ki, de még a furás kísérletét is teljesen kizárják.

KÖZGAZDASÁG.

— **A dalmáciai forgalom javítása.** Az osztrák kereskedelmi minisztériumban — mint Bécsből jelentik — a mult kedden értekezlet volt *Auersperg* gróf titkos tanácsosnak, a kereskedelmi minisztérium vezetőjének elnöke alatt a dalmáciai forgalom javítása tárgyában, kapcsolatban a dalmát hajózási rendezésével. Résztvettek az értekezleten: *Ebner* osztályfőnök a triestzi tengerészeti hatóság részéről, *Deller* udvari tanácsos, a hajózási ügyek előadója a kereskedelmi minisztériumban, *Nessler* és *Heimbald* kormánytanácsos a déli vasut képviselőiben, *Schenker-Angerer* dr. császári tanácsos az Osztrák Lloyd és a dalmát hajósok képviselőiben és *Glaser*, a Nemzetközi Hálókocsitársaság bécsi vezérképviselője, e társaság képviselőiben. *Glaser*, mint az abbáziai fürdőbizottság tagja, a fürdő fejlődésében érdekelt Nemzetközi Hálókocsitársaság nevében is fölkerete a kormányt, hogy az osztrák Rivierára nagyobb gondot fordítson. Mindenekelőtt a közlekedés javítása szükséges föltétlenül. Az osztrák Rivierát a belfölddel ez idő szerint csak az egyvágányu st.-peter-matuglie-fiumei vasútvonal köti össze, mely a Déli vasut bécs-trieszti fővonalához csatlakozik. Ez az egyetlen vasuti összeköttetés Abbáziának Béccsel és a nyugattal elégtelen. A már régóta tervezett villamos vasútvonal Matugliétől Voloscan és Abbázián át Lovranáig épülőben van ugyan, de az iztriai tartománygyulésben dülő viszály kérdésessé teszi e vasútvonal kiépítését. *Glaser* áttért ezután a hajóösszeköttetés kérdésének fejtegetésére. Panaszlólag hozta föl, hogy osztrák lobogó alatt járó hajó egyáltalán nincs, hanem most az egész hajóforgalmat a Magyar-horvát tengerhajózási társaság bonyolítja le. Abbáziát minden tavasszal több család keresi föl, akik Egyiptomból visszajövet néhány hetet ott töltenek s ezek csak kerülő uton, Triestben vagy éppen Velenczén keresztül juthatnak oda. Mennyivel több utas jönne Egyiptomból, ha az Osztrák Lloyd alexandriai gyorsjáratához való csatlakozással alkalom adatnék nekik, hogy visszajövet megtekinthessék és megismerhessék a dalmát és az abbáziai partvidéket. Végül arra kérte a kormányt, hogy a dalmát hajójáratok megállapításánál már most gondoskodjanak az osztrák Rivieráról és minél előbb létesítsenek erre a szolgálatra alkalmas kikötőt. — Az értekezletnek egyébként csak az érdekelt véleményének meghallgatása, nem pedig konkrét határozathozatal volt a célja.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Nyilt-tér. *)

Czafolat.

A helybeli kereskedelmi és iparkamarának legközelebbi mult üléséről a helybeli lapokban közzétett jelentésből nagy meglepetésemre azt olvastam, hogy többek között egy folyamodvány is tárgyalatott, mely szerint én a Via Pozzo-ban levő üzletem összes áruaktárának végeladására azon okból kértém volna engedélyt, mert üzletemet a Corsón levő ex Prencis-féle házba, melyet megvettem és legközelebb lebontatok, áthelyezni szándékozom.

Az igazság kedvéért szükségesnek tartom nyilvánosan közzétenni, hogy én végeladási engedélyt sohasem kértém.

Igaz az, hogy miután a Prencis-féle házat megvettem, azt lebontatom és a helyére építendő új házba divatáru-üzletemet áthelyezem, ami rövid idő alatt meg fog történni és miután e célból elhatároztam, hogy jelenlegi áruaktáramat kivételesen leszállított áron fogom eladni, Dolzani Attila városi rendőrtanácsos urnál az irant tudakozódtam, vajjon számíthatnék-e 400.000 és nem 40.000 koronát érő áruaktáramnak végeladásáért engedélyt kérő, esetleg benyújtandó folyamodványomnak kedvező elintézésére.

Erre néhány nap mulva azt hallottam, hogy a versenyző üzlettársak részéről tiltakoznak nagymennyiségű áruaktáramnak végeladására esetleg adandó engedély ellen. Elhatároztam tehát, hogy a végeladást nem kérem, hanem azon kényszerokokból, melyeket ugy a fumei, mint a környékbeli vevőközönség, különösen pedig nagyszámu vevőim jól ismernek, mindaddig, míg új házam felelül és üzletemet abba áthelyezhetem, gazdag és változatos áruaktáramat *rendkívül mérsékelt, nagyon olcsó árakon fogom árusítani*, mint tényleg áruolom is.

Éppen ez a rendkívüli árleszállítás indított arra, hogy a végeladási engedélyt gátló tiltakozásokat kikerüljem.

Ennyit a fentemlített közlemények helyreigazítása és félreértések elkerülése véget szükségesnek tartottam közzétenni.

Fiume, 1905. október hó 27-én.

Rauschel Ferencs.

* Az e rovatban közlöttekért a beküldőt terheli a felelősség. — A szerk.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

Október 26-án.

Austria, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 4870, kapitány Colledani, Kobeből.

Indult:

Október 26-án.

Rákóczi, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 943, kapitány Bassich, Marseilleba.

Október 27-én.

Elektra, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1992, kapitány Ivanich, Alekszandriába.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Andrássy október 27-én Triestbe Bariból.

Rákóczi október 27-én Triestbe Fiuméből.

Indult:

Adria október 26-án Algirből Maltába.

Duna október 25-én Antwerpenből Cardiffba.

Zichy október 27-én Fiuméből Bordeauxba.

Szent László október 26-án Messinából Cattaniába.

Tisza október 26-án Marseilleből Nizzába.

Lederer Sándor október 26-án Valenciából Marseilleba.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

NAGLIĆ GABRIELE

czipőraktára

„a városi toronyhoz“

Piazza delle Erbe.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
mindennemű ujjfajta

férfi- női- és
gyermek-czipők

érkeztek raktárra, úgy mint:
chevreaux-, boxbőr-, borjubőr s lakkczipők.

Legfinomabb kivitel legolcsóbb árak.

Első fumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó
munkát a legjutányosabb árak mellett
Szigoru pontosság és kiváló szakértelem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

Használt és új bútorok

vétele és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTARBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 fo-
rintért adatnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés 88 frt
Fényes vagy matt márvánnyal 130 „
Altdeutsh matt 150 „

Jövedelmező mellékkereset

500-600 koronát havonta

kereshet meg nálunk minden hivatusu egyén, a ki
törvényesen megengedett állam- és nyeramény-sors-
jegyeknek részletfizetésre való eladásával szándéko-
zik foglalkozni. Ajánlatok intézendők:

Fővárosi Váltóüzlet Társaság
ADLER és TÁRSA céghez

Budapest, V. Nagykörön-utca 13.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES MEDOYES 27 N. Küküllőmegye)
vált az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriá-
si mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözteti, s
ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is
valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű
szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

! Őszi és téli ujdonságok!

Szalonszőnyegek, szőnyegek háló- és ebédlő-
szobák számára, csipke- és szövetfüggönyök, pré-
mek, asztal- és ágyterítő garnitúrák

nagy választékban és közismert olcsó árakban
egyedül **WEISS M.** cégnél kaphatók.

FIUME, Corso II. — TRIEST, Corso 9.

A legmodernebb kézműárak, férfi- és női ruhaszövetek, selyem,
bársony, butorszövet, kész fehérnemű, keztyűk, csipkeárak,
szőnyegek, nyakravalók és mindennemű disztárgyak eladása.

Szabott árak! Szabott árak!

Menyasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban szállítanak.

„A Tengerpart“ Előfizetések és Hirdetések

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápáry
czimzendők.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd
és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCSÁR.

Sárkány S. Bankháza

Telefon 80—89. BUDAPEST, VI., Ó-UTCZA 6. Telefon 80—89.

a magyar kir. szab. Osztálysorsjáték főárusítója.

Sürgőnyezim:
Sárkányék Budapest.

Folyó számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál és
a magyar kir. postatakarékpénztárnál.

Legmagasbb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra, bárhol
kiváltak és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő.
Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom és könnyen
törleszthető váltó és személyhitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok és földbirtokosoknak II-ik és III-ik helyre való bet-
áblázásra azonnal folyósíthatok.

Semmiféle **előleges jutalékot nem kérek** ugyszintén minden levelet, válasz-
bélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA
BUDAPEST, VI., Ó-UTCZA 6.

25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osztályu sorsjegyei már megjelentek és kérem egyuttal
b. megrendeléseit, a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, min-
den nyeraményt azonnal kifizetek.

A következő szerencse számokat ajánlom, mert ezek nagy nyeraménynevel még lettek kisorsolva:

2979	12128	12953	18065	35783	44596
51825	58762	80847	99191	101580	105655

Kivágandó

Megrendelő-lap. — **SÁRKÁNY S. bankháza** Budapest, VI., Ó-utca 6.

Megrendelem önöknél a számú: egész — fél — negyed — nyolczad sorsjegyet
és ennek árát postautalvánnyal küldöm.

A nem kívántat
tessek áthuzni.

Név:

Lakhely, u. p.